

Posljedice lijenosti i pretjeranog uživanja u životu

Jedna od individualnih neprijatnosti jeste lijenost i tromost u izvršenju obaveza. Može se reći da je lijenost uskraćivanje i kolebljivost u izvršavanju poslova što se na kraju završava brisanjem ciljeva koji su od ranije postavljeni u životu. Ova karakteristika je veoma pokušena i ružna osobina koja se ne odnosi samo na jednu starosnu skupinu, ali je lijenost kod omladine mnogo bolnija jer se oni nalaze u periodu odrastanja i razvoja, tako da se bezvoljnost i sporost računa kao veliki problem u njihovom životu. Lijenost uništava ličnost čovjeka, čini da mladelački polet i svježina nestanu i kao rezultat svega toga čovjek na životnom putu zaostaje.

Lijenost je lanac, sastavljen od karika koje sputavaju ruke i noge čovjeka. Ako neka osoba pokaže lijenost u izvršavanju nekog posla, neće proći mnogo vremena a pokazaće lijenost i tromost i prema drugim obavezama i ovaj niz se nastavlja sve dok čovjeka ne pretvori u nepokretnog i nezainteresovanog člana porodice i društva.

Psiholozi smatraju da ravnodušnost i lijenost mogu imati različite uzroke. Neke tjelesne bolesti, kao što je umanjen rad štitne žlijezde, neke vrste anemija, duševne bolesti kao što je depresija i promjene ličnosti su dobra podloga za pojavu lijenosti u čovjeku. Naravno, veza lijenosti i nezainteresovanosti sa depresijom i promjenama ličnosti je dvosmjerna i međusobno se pojačavaju. Život u modernom svijetu je proizveo specifičan metod življenja što može biti jedan od uzroka lijenosti mlade generacije. Uz sav ovaj tehnološki napredak koji pojednostavljuje brojne poslove, čovjeku ne preostaje gotovo nikakva fizička aktivnost. Nepostojanje potrebe za

tjelesnom aktivnošću, a uz ti i nepostojanje navike za bavljenjem sportom i drugim konstruktivnim aktivnostima svakako za posljedicu ima pojavu izražene lijenosti i tromosti. Jedno od upozorenja koje je veoma rašireno u islamskoj kulturi i koje muslimane upozorava na oprez jeste pitanje lijenosti, bezvoljnosti i nerada. Ova ružna osobina je žestoko pokuđena kako u Kur'anu, tako i u govoru Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i pripadnika Ehli bejta, neka je mir na nj. Imam Sadik, neka je mir na njega, kaže: „Čuvajte se lijenosti i bezvoljnosti, jer će vam ove dvije osobine uskratiti blagodat oba svijeta."

Hazreti Alija, neka je mir na njega, kaže: „Lijena osoba se prenemaže do krajnje granice i toliko pretjeruje u tome da svoj život uništava i navodi na grijeh i neposlušnost."

Razlog, zbog čega je lijenost pokuđena u ovim hadisima je štetni uticaj koji ova osobina ima i na ovodunjalučki i na ahiretski život čovjeka. Neke od štetnih posljedica, koje su spomenute u predajama imama Ehli bejta, neka je mir na njega su siromaštvo, uskraćenost, ponižavanje drugih, neispunjene želje, ne poštivanje Božijih prava i prava robova Božijih, neizvršavanje vjerskih obaveza što se, u konačnici, završava propašću i zapadanjem u grijehenje i vječnu patnju. Na taj način, uticaj ove osobine na sudbinu čovjeka sa stanovišta vjere je tolika da se ne može, niukom slučaju, zanemariti.

U Kur'anu se ružno govori o lijenosti, posebno kada je u pitanju činjenje dobra i obavljanje vjerskih dužnosti, tako da se ova osobina pripisuje licemjerima:

„Licemjeri misle da će Allaha prevariti, i On će ih za varanje njihovo kazniti. Kada ustaju da molitvu obave, lijeno se dižu, i samo zato da bi se pokazali pred svijetom, a Allaha gotovo da i ne spomenu." (sura An-Nisaa, ajet 142.)

S obzirom da je namaz najbolje sredstvo komunikacije sa Uzvišenim Allahom i to je situacija u kojoj se iskazuje poniznost i skrušenost pred Allahom dž.š., osoba koja je licemjer je u svojoj suštini, zapravo, nevjernik i takva osoba ne traži vezu sa Allahom dž.š., i kada klanja namaz čini to lijeno i bez volje. Shodno ovom ajetu lijenost i bezvoljnost u činjenju najvažnijih zaduženja čovjeka u odnosu prema Stvoritelju, proizilaze iz slabog vjerovanja i uvjerenja.

Uzimajući u obzir Kur'anske ajete i predaje možemo shvatiti da je glavni korijen lijenosti nedostatak ispravnog razumijevanja uslova, stanja i pozicije u kojoj se osoba nalazi. Ovo pitanje nema veze sa vjerom i svaka osoba koja pokaže lijenost vezano za neko pitanje ili temu i ne uradi ništa, zapravo ne shvata dobro svoju poziciju i položaj. Učenik koji ne razumije korist od učenja i nauke postaje lijen kad je učenje u pitanju. Stoga, promjena pogleda i shvatanja učenika i pojašnjenje koristi od učenja i šteta koje nastaju ostavljanjem učenja su prvi koraci na otklanjanju lijenosti koju učenik pokazuje prilikom učenja.

Nasuprot tome, osoba koja ima ispravno viđenje sebe i svijeta oko sebe i koja zna da je svijet

kratkotrajna prilika u kojem će način djelovanja i ponašanja čovjeka biti ili konstruktivan ili destruktivan za njegov vječni život na ahiretu, takva osoba će izbjegavati lijenost i bezvoljnost u izvršavanju radnji. Također, osoba koja ima čvrst iman i jako i opsežno znanje u izvršavanju vjerskih dužnosti i obaveza kao što su namaz, post, hadž, nafaka i drugo, ne pokazuje potištenost i ne uskraćuje sebi vječnu sreću.

Prvi korak ka borbi sa lijenošću je sticanje ispravnog viđenja ljudi, svijeta i Boga. Potrebno je da ispravno razmišlja o tome zašto smo stvoreni i kako možemo postići sreću? Zatim, treba da razmišlja o tome kakva je uloga djela i ponašanja svake osobe u njegovom dunjalučkom i ahiretskom životu? Znanje o ovim pitanjima i vjera u Boga će ga podsticati da rad i djelovanje.

Sljedeći korak je jačanje volje. Hazreti Alija, neka je mir na njega, kaže: „S voljom i namjerom krenite u rat protiv lijenosti." Postoje brojni načini da bi se ojačala volja. Jedan od tih načina je druženje sa osobama koje imaju jaku volju i koje su vrijedne, što ima velikog uticaja na odstranjivanje ružne navike lijenosti i bezvoljnosti. Pretjerano pridavanje pažnje željama i strastima slabi volju, stoga je ovladavanje strastima i kontrola tjelesnih prohtjeva veoma učinkovita po pitanju jačanje volje. Sljedeće što utiče na jačanje volje čovjeka je postojanje cilja u životu i razmišljanje o uzvišenim ciljevima, naravno to ne treba pomiješati sa ekstremnim idealizmom, nego to određivanje cilja mora biti razumno i logično.

U bogatoj kulturi islama, nasuprot kritikovanja lijenosti i bezvoljnosti, velika pažnja i pohvale pripadaju čilosti i volji. Ako se neka osoba želi osloboditi lijenosti i bezvoljnosti mora, pored jakog duha imati i čeličnu volju i energičnost. Energične osobe, svojom voljom odstranjuju lijenost iz svoga bića i koristeći energiju koja prirodno postoji u njima prelaze sve prepeke na svome putu i čine konstruktivne i efektivne poteze po pitanju njihovog zdravlja i individualne i zajedničke životne sreće.

Bodrost, čilost zapravo u sebi nosi značenje odvezivanja čvora. Osoba koja neki posao radi lahko i brzo, koja ne pribjegava odgađanju obavljanja posla od danas na sutra je čila i energična osoba. Energične osobe usklađuju duh, znanje i rad i svaki posao odrađuju najbolje što mogu. Opisujući osobine bogobožne osobe hazreti Alija, neka je mir na njega, kaže: „ Oni su puni energije na putu Upute."

Zaista, vjernik, osoba koja vjeruje u Boga i Sudnji dan, koji na ovaj svijet postojanja gleda s ciljem i svjesno, upotrebljava sve svoje snage kako bi od sebe odstranio lijenost na putu robovanja i bogoslužnja. U izvršavanju dobrih djela rade to sa radošću i oduševljenjem i na taj način organiziraju svoj društveni život.

Današnju emisiju završamo sa riječima posljednjeg Božijeg Poslanika s.a.v.s. Uzvišenom Allahu se obraćao riječima: „Ja Rabbi podari nam od Sebe nafaku i ni'mete i sačuvaj nas Bože

".od lijenosti, bezvoljnosti, nemoći i slabosti, štete i obamrlosti srca i dosade